

Kennisgeving Windenergie

Kennisgeving tot voornemen van de verkenning, participatie en plan-MER voor windenergie in de provincie Utrecht: Ontwerp-Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Provincie Utrecht vindt het belangrijk dat energie voor alle inwoners betaalbaar blijft én duurzaam opgewekt wordt. In ons nationaal Klimaatakkoord en de Regionale Energie Strategie (RES) hebben provincie en gemeenten samen afgesproken om energie op te wekken met zonnepanelen én windmolens. Windenergie is nodig om de kosten laag te houden maar ook om het energienet beter te benutten. De verhouding tussen zonnepanelen en windmolens raakt in de provincie Utrecht echter uit balans. Hierdoor kan de levering van energie steeds moeilijker worden. Provincie Utrecht wil daarom helderheid scheppen in welke gebieden windenergie mogelijk is. Hiervoor zijn milieuonderzoeken nodig.

Op 14 februari 2023 hebben Gedeputeerde Staten (GS) van Utrecht besloten de eerste stap te zetten voor de afweging van zoekgebieden voor grootschalige windenergie. Om een opwekcapaciteit van 1 TWh in 2030 te bereiken, is een selectie van geschikte gebieden nodig. Deze kennisgeving is een uitnodiging voor het geven van inbreng en reactie op de Ontwerp-Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze ligt vanaf donderdag 23 februari 2023 tot en met woensdag 5 april 2023 voor iedereen ter inzage. Iedereen kan hierop zienswijzen indienen.

Waarom is dit plan nodig?

Provinciale Staten (PS) hebben een jaar na vaststelling van de Utrechtse Regionale Energie Strategieën (RES) een Tussenbalans RES opgesteld. In de Tussenbalans is geconstateerd dat de ontwikkeling van wind en zon op land achterblijft. In de RES 1.0 hebben de gemeenten, provincie en waterschappen de gezamenlijke opgave vastgesteld om binnen de provincie Utrecht in 2030 2,4 TWh duurzame energie op te wekken met zon en wind. Daarbij komt dat een voldoende aandeel windenergie nodig is om het opwekdoel in 2030 te kunnen behalen. Meer windenergie zorgt ook voor lagere maatschappelijke kosten doordat hiermee efficiënter gebruik gemaakt wordt van het elektriciteitsnet. In de Tussenbalans is de gewenste verhouding tussen zonne-energie en windenergie concreet vertaald naar een aandeel van 1 TWh aan windenergie in de provincie Utrecht als invulling van de RES opgave (zie hiervoor het besluit van Provinciale Staten van 21 september 2022). Uit de Provinciale Rapportage Voortgang Windenergie blijkt dat met de huidige concrete plannen deze opgave niet gehaald wordt.

Verkenningfase

Om tot het doel van 1 TWh in 2030 te komen, wordt een verkenningfase gestart om informatie te verzamelen voor onderzoeksgebieden voor windenergie. Met de planMER wordt informatie opgehaald over de milieueffecten op thema's zoals geluid, gezondheid, natuur en landschap. Deze informatie uit de verkenningfase wordt benut voor de voorkeursbeslissing. In deze voorkeursbeslissing zijn de windlocaties opgenomen waarmee Gedeputeerde Staten het doel van 1 TWh in 2030 willen bereiken. Voor de locaties die in de voorkeursbeslissing zijn opgenomen kan de vervolgstap genomen worden om te komen tot één of meerdere projectbesluit(en). Bij de afweging van de voorkeursbeslissing wordt ook rekening gehouden met bijvoorbeeld de bestaande opwekcapaciteit en met concrete plannen voor windenergie van gemeenten.

Welke procedure wordt gevolgd?

De procedure van het projectbesluit is beschreven in afdeling 5.2 van de Omgevingswet. De plan-m.e.r.-procedure is aan deze procedure gekoppeld en is onderdeel van de procedurestap "verkenning". Voordat het planMER wordt gemaakt is nu een Ontwerp-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. Hierop kunt u nu reageren. De Ontwerp-NRD geeft de afbakening en diepgang (reikwijdte en detailniveau) aan van het op te stellen milieueffectrapport (planMER). Tijdens de verkenningfase wordt het planMER opgesteld. Deze fase wordt naar verwachting rond het einde van 2023 afgerond.

Na afronding van het planMER wordt gekeken welke locaties het beste kunnen dienen als voorkeurslocatie. Die worden verwerkt in een provinciebrede ontwerp-voorkeursbeslissing. Uitvoering van deze voorkeursbeslissing kan zowel door provincie als gemeente plaatsvinden. Het afgeronde planMER wordt met de ontwerp voorkeursbeslissing ter inzage gelegd. Ook daarop kan door iedereen worden gereageerd. Na publicatie van de definitieve voorkeursbeslissing volgt besluitvorming over afzonderlijke windprojecten. Dit kan een vaststelling zijn van een of meer projectbesluiten, maar wanneer de

gemeente optreedt als bevoegd gezag kan het ook een gedeeltelijke wijziging van omgevingsplannen zijn. Zowel de voorkeursbeslissing als een eventueel projectbesluit worden in ontwerp ter inzage gelegd voordat definitieve besluiten worden genomen.

Waarom worden procedures onder de Omgevingswet gevolgd?

Met deze kennisgeving en de genoemde procedurestappen spelen Gedeputeerde Staten in op de aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarom passen we de instrumenten en bijbehorende procedures, die horen bij de toekomstige Omgevingswet, nu al toe. Daarmee willen Gedeputeerde Staten voorkomen dat procedurestappen ontbreken op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Verder dragen deze procedurestappen bij aan een zorgvuldige voorbereiding van besluiten die het proces ook ten goede komen als uiteindelijk toch nog wordt gewerkt met instrumenten onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro). Indien de Omgevingswet dusdanig lang uitgesteld wordt dat het doorlopen van de procedure onder de nieuwe Omgevingswet niet mogelijk is, zal gebruik gemaakt worden van instrumenten onder de geldende wettelijke kaders uit de Wro en de Elektriciteitswet 1998. In dat geval bereiden GS een of meerdere inpassingsplan(nen) voor waarbij Provinciale Staten bevoegd zijn tot vaststelling. Op een inpassingsplan is eveneens de plan-m.e.r.-plicht van toepassing. Het uiteindelijke doel is om provinciale besluiten op een zorgvuldige manier tot stand te laten komen.

Hoe kunt u reageren?

De Ontwerp-NRD voor het planMER Windenergie provincie Utrecht ligt met ingang van donderdag 23 februari tot en met woensdag 5 april 2023 voor iedereen digitaal ter inzage via www.provincie-utrecht.nl/terinzage de stukken zijn ook fysiek te vinden in het provinciehuis Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht.

Iedereen kan binnen deze termijn een reactie geven. U kunt dan uw reactie sturen naar: windenergie@provincie-utrecht.nl, of het formulier op de website invullen. Het formulier staat op www.provincie-utrecht.nl/terinzage. Ook een mondelinge reactie is mogelijk. Hiervoor kunt u een afspraak maken door te bellen naar 030 258 91 11 en te vragen naar een medewerker van het team energietransitie. Alle ontvangen reacties worden door de provincie verwerkt en beantwoord in een Nota van beantwoording. De Nota van beantwoording vormt samen met de Ontwerp NRD en het advies van de commissie voor de m.e.r. de basis voor het planMER.

U kunt ook binnen bovenstaande termijn zelf mogelijke oplossingen aandragen voor de opgave van de realisatie van 1 TWh windenergie in de provincie. Dit volgt uit artikel 5.47 lid 3 Omgevingswet. De uitgangspunten hiervoor zijn opgenomen in de Ontwerp NRD. En u kunt Gedeputeerde Staten verzoeken over een mogelijke oplossing advies te vragen aan een onafhankelijk deskundige als bedoeld in artikel 5.48 lid 2 Omgevingswet. Gedeputeerde Staten beoordelen of de onafhankelijkheid, integriteit en kwaliteit van de aangedragen deskundige zodanig is dat zij dit verzoek kunnen overnemen. Gedeputeerde Staten maken in elk geval van de mogelijkheid gebruik om de onafhankelijke Commissie voor de MER vrijwillig in te schakelen voor een advies over de NRD van het planMER.

Participatie

Ter voorbereiding op de projectprocedure hebben Gedeputeerde Staten een participatieplan opgesteld. Het plan is ook te raadplegen via www.provincie-utrecht.nl/terinzage. In dit plan kunt u lezen wie, wanneer en hoe bij de projectprocedure en plan-m.e.r.-procedure wordt betrokken en wat met de uitkomsten hiervan in het vervolgproces wordt gedaan. Van het participatieproces wordt een verslag opgesteld dat met (ontwerp)besluiten ter visie wordt gelegd. Het participatieplan bevat een indeling in doelgroepen en een overzicht van procedurestappen waarbij per stap inzicht wordt gegeven in hoe doelgroepen worden betrokken.

Voordat een concreet projectbesluit kan worden voorbereid en vastgesteld is een initiatiefnemer voor de bouw en exploitatie van het beoogde windpark nodig. Op dit moment is er nog geen zicht op wie de initiatiefnemers zijn. Eerst wordt de voorkeursbeslissing voorbereid waarmee windlocaties worden aangewezen. Het participatieplan gaat daarom niet in op inspanningen door initiatiefnemers. Ten tijde van de voorbereiding van een ontwerp-projectbesluit wordt opnieuw bekeken op welke wijze de lokale omgeving wordt geïnformeerd en betrokken bij het proces en de besluitvorming. Hierbij zal een initiatiefnemer ook een belangrijke rol vervullen. Bij voorkeur komt deze initiatiefnemer uit de lokale omgeving, bijvoorbeeld in de vorm van een energiecoöperatie. Het uitgangspunt hierbij is minimaal 50% lokaal eigendom bij de realisatie van windenergieprojecten.

Waar kan ik meer informatie vinden?

Het participatieplan en alle overige stukken die bij de voorbereiding van het planMER, de voorkeursbeslissing en het projectbesluit worden opgesteld zijn digitaal te raadplegen via www.provincie-utrecht.nl/terinzage en fysiek in het Provinciehuis, Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht. Meer informatie over de energietransitie, windenergie of de regionale energie strategie is te vinden via www.provincie-utrecht.nl/energie-en-klimaat